

Mikulec krúži ako sup a pokúša sa znova a znova dostať do vašich bankových účtov!

- CZ24 News | 29. září 2021

SLOVENSKO: Ak sa dopustíte priestupku, onedlho vám možno bude môcť policajt prezeráť bankový účet. Umožniť to má nová zmena, ktorú presadzuje minister vnútra Roman Mikulec (OĽaNO) v novele zákona o Policajnom zbore.

Konkrétne navrhuje umožniť „poskytnutie informácií o majiteľovi platobného účtu od banky aj pobočky zahraničnej banky“. Doteraz bolo možné nahliadnuť do bankového účtu iba pri trestnom čine. Rezort vnútra tvrdí, že nové právo policajtom pomôže pri objasňovaní kriminality. „Tieto informácie sú potrebné najmä pri objasňovaní priestupkov páchaných formou podvodu,“ zdôvodnilo Pravde tlačové oddelenie rezortu vnútra. Súčasťou nových zmien je aj prelomenie telekomunikačného tajomstva. Mikulec argumentuje, že tak sa ľahšie vypátrajú ukradnuté mobily či vozidlá s mobilom.

Proti Mikulcovi sa však dvihla vlna odporu. Proti sú koalíční partneri, Národná banka Slovenska, Slovenská banková asociácia, ktorá združuje slovenské finančné domy, ako aj podnikatelia a firmy.

Koalíční politici zo Sme rodina a SaS návrh odmietajú. „Naše hnutie bude, samozrejme, proti tomuto návrhu,“ odkazujú ministrom vnútra z hnutia Sme rodina. Podobne sú na tom aj sulíkovci. „Takýto zásah do bankového a telekomunikačného tajomstva budeme pripravení na koalícnej rade vetovať,“ tvrdí hovorca SaS Ondrej Šprlák. „Plánované rozšírenie sa zároveň prieči požiadavkám na ochranu súkromia jednotlivca a ochranu osobných údajov v zmysle GDPR,“ dodáva. Strana Za ľudí do uzávierky na naše otázky nereagovala.

Ministerstvo vnútra tvrdí, že zavádza nové pravidlá, aby sa ľahšie odhaľovali trestné činy a zároveň boli v súlade s európskymi pravidlami. Policajti môžu prelomiť bankové tajomstvo už aj dnes, napríklad pri praní špinavých peňazí či daňových únikoch, s povolením prokurátora.

Ľahšie objasnenie trestnej činnosti?

Navyše Mikulec sa ešte v apríli usiloval presadiť centrálny register účtov, ktorý však po veľkej kritike stiahol. Zmenami v novele zákona o Policajnom zbore tak môže dosiahnuť približne to, o čo mu išlo v centrálnom registri účtov.

Rezort vnútra dodáva, že informácie z bankových účtov sú pre policajtov kľúčové. „Ide o značné množstvo prípadov, keď je táto informácia kľúčová pre ich objasnenie, pretože k dispozícii nie sú spočiatku iné údaje ako číslo bankového účtu, na ktoré poškodený poslal požadovanú sumu, a telefónne číslo, respektíve e-mailová adresa, cez ktoré komunikoval s podvodníkom,“ bráni svoje úmysly rezort. Ako príklad uvádza rezort podvody na internete.

Zásadnú pripomienku vzniesla však NBS, ktorá pôsobí ako regulátor finančného a bankového trhu. „Účel uvedenej iniciatívy považujeme za nedostatočne odôvodnený, pričom poukazujeme najmä na absenciu vysporiadania sa so zásadou proporcionality pri ohrození práv osôb, ktorých informácie sú chránené bankovým tajomstvom,“ znie kritika.

Konanie o priestupkoch centrálna banka nepovažuje za natoľko závažné, „aby sa umožnilo

Policajnému zboru prelomiť bankové tajomstvo tak, ako je to pri trestných činoch“. Mikulcovi pripomínajú, že už dnes má polícia možnosť prelomiť bankové tajomstvo.

Ďalším z radu kritikov je Slovenská banková asociácia (SBA). „Navrhovaná novela je v rozpore s princípom bankového tajomstva a jeho ochranou a je tiež v rozpore so zásadami ochrany osobných údajov,“ konštatuje v pripomienkovom konaní.

SBA krúti hlavou nad tým, ako môžu plošne všetci príslušníci Policajného zboru, ktorí objasňujú priestupky vrátane prešetrovania priestupkov na majetku v hodnote desať eur, dostať takéto právo. Považujú to za „výrazne neprimerané a vymykajúce sa súčasnému zákonnému rámcu a zároveň súčasnej koncepcii ochrany bankového tajomstva“. Bankári sa boja, že by bolo bankové tajomstvo prelamované „pri menej závažných činoch vo vysokom počte bez primeranej kontroly.“

Firmy sa boja zneužitia informácií

Rovnako zhrozené sú aj zamestnávateľské zväzy, ktoré pod sebou združujú množstvo spoločností z rôznych sektorov ekonomiky. „Slovensko má za sebou bohatú históriu únikov a zneužívania informácií – kto sa zaručí za to, že získané citlivé bankové údaje nebudú zneužitý?“ pýta sa Martin Hošták z Republikovej únie zamestnávateľov. „Budú osoby majúce prístup k týmto údajom stopercentne dôveryhodné a nebude u nich hroziť riziko zneužitia? Kto z predkladateľov sa za to zaručí?“ pýta sa ďalej Hošták. Preto nevidí dôvod, aby sa bežne porušovalo bankové tajomstvo.

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení tvrdí, že boj proti praniu špinavých peňazí je dôležitý, no dá sa robiť aj inak. „Nevidíme dôvod na zavedenie tejto nadbytočnej regulácie, ktorá výrazným spôsobom zasahuje do súkromia ľudí či firiem. Takisto máme vážne obavy z možného zneužitia bankového tajomstva a citlivých údajov,“ tvrdí hovorkyňa asociácie Miriam Filová.

Kritici hovoria aj to, že Mikulcov rezort sa navyše dopúšťa takzvaného goldplatingu – zavádzania pravidiel nad požadovanú úroveň pravidiel EÚ. To mu pripomína aj SaS. „Ministerstvo vnútra robí zbytočnú nadprácu pri boji s praním špinavým peňazí a dochádza tak k takzvanému goldplatingu, proti ktorému sme sa zaviazali v programovom vyhlásení vlády bojovať,“ vyhlásil predseda výboru parlamentu pre financie a rozpočet Marián Viskupič.

Zmeny sa ešte doladujú

Zákon je momentálne vo fáze vyhodnocovania medzirezortného pripomienkového konania. Došlo k nemu 121 pripomienok, z toho 44 zásadných. So zásadnými pripomienkami prišli aj úrady ako Úrad na ochranu osobných údajov, Slovenská informačná služba, Generálna prokuratúra alebo ministerstvá dopravy a obrany.

O definitívnej podobe návrhu stále nie je rozhodnuté. V súčasnosti sa vyhodnocuje pripomienkové konanie. Zároveň návrh budú vetovať aj koalíční partneri. Ministerstvo vnútra pre Pravdu priznalo, že ešte bude rokovať s autormi najzásadnejších pripomienok, ako je napríklad Národná banka.

Potom sa Mikulcov plán môže zmeniť. „Na základe týchto pripomienok a rokovaní sa návrh zákona bude upravovať. Zmenám v navrhovaných oprávneniach na základe opodstatnených argumentov sa nebránime,“ dodáva rezort.